

MOMENTMETODEN

Jag har skapat Momentmetoden för att på bästa sätt kunna stödja barn, ungdomar och vuxna att hitta sina egna bildspråk. Min pedagogik kallar jag Processpedagogik eftersom processen är central.

Astrid Lindgren skrev så här i boken om sina föräldrar *"Två ting hade vi som gjorde vår barndom till det den var – trygghet och frihet."* Jag är övertygad om att kreativiteten utvecklas allra bäst om man känner trygghet och får vara ifred samtidigt. I min pedagogik är metoden den trygga strukturen som gör att deltagarna kan skapa fritt.

Under mina 43 år som bildpedagog har jag upptäckt att två problem ständigt hindrar människors skapande, prestationsångest och stress. I Momentmetoden existerar inte de två problemen, alla uppfylls av lusten att skapa och arbetar länge med bilderna.

Det handlar om att våga prova, leka och experimentera. Att ge sig hän och låta tiden stå stilla en stund. Att använda misslyckanden och slumpen till något positivt. Att få känna tillfredställelsen i att göra egna målningar som man blir nöjdare med än man tidigare kunnat drömma om eftersom man inte fokuserat på resultatet när man arbetat utan varit totalt uppfyllt av processen.

METOD

Momentmetoden utgår från lager-på-lager teknik och bilderna växer fram stegvis. Ibland blir det föreställande bilder, ibland abstrakta. Man kan arbeta enskilt eller tillsammans, under tystnad eller samtalande. Vi växlar mellan snabbt och långsamt bildskapande. Ofta används flera bildtekniker och olika bildmaterial i samma bild. Man provar genom att göra, det går alltid att ändra i bilden.

Pedagogen formulerar utmaningar successivt som deltagarna löser. Utmaningarna formuleras så det finns oändligt många lösningar.

Jag har tyvärr sett på nätet att Momentmetoden ibland misstolkas av pedagoger som bestämt innan exakt vad som ska göras i de olika momenten. Så fungerar inte Momentmetoden. Deltagarna skapar bildens innehåll i nuet och pedagogen skapar utmaningarna i nuet. Beroende på hur deltagarna löst ett moments utmaning skapar pedagogen nästa utmaning. Det blir som en dialog mellan deltagarna och pedagogen. Pedagogen kan alltså inte bestämma alla moment innan eftersom man inte vet hur deltagarna kommer att göra.

Man arbetar tills bilden känns färdig. En bild kan innehålla tre-tio moment. Det brukar ta flera timmar att göra en momentmålning, ibland tar det veckor och några blir aldrig färdiga. Man kan arbeta med momentmåleri enskilt, men ofta är det två-fem personer som arbetar tillsammans. En gång gjorde 300 barn i en skola en enda stor momentmålning.

Momentmetoden passar alla åldrar eftersom den handlar om ett pedagogiskt förhållningssätt. Metoden är kristallklar men innehållet kan varieras hur många gånger som helst.

PEDAGOGEN

Pedagogen arbetar i den alternativa pedagogikens tradition där deltagarna är aktiva sökare. Pedagogen är en igångsättare och inspiratör.

Pedagogen har en gedigen kunskap om olika bildmaterial och bildtekniker och presenterar dem på inspirerande sätt men stör aldrig under arbetsprocessen.

Pedagogen håller i den pedagogiska strukturen och metodiken men lägger sig aldrig i hur deltagarna löser sina bildproblem. Man är en sorts barnmorska som inspirerar och stödjer deltagarna att själva föda fram sina bilder.

SÅ HÄR KAN DET GÅ TILL

Ofta byggs bilderna upp från ljust till mörkare, men inte alltid. Första momentet går snabbt för att få bort all prestationsångest direkt. Sedan går man mot mer och mer kontemplativt bildskapande.

Barn

Pedagogen har tejpats upp ett stort spännpapper på golvet och hållt ut vit färg samt någon/några av de tre färgerna på pappret.

En första utmaning kan vara: *Blanda färgen som är uthäld på det här stora pappret med diskborstar, cellulosasvampar, tandborstar, penslar...*

Den stora bilden sätts upp på väggen. Barnen får därefter olika utmaningar successivt tills bilden är färdig. Ibland arbetar man abstrakt och ibland med teman. Vi arbetar med många olika tekniker och material i samma bild.

Momentmålningar av två- till tolvåringar.

Ungdomar och vuxna

Pedagogen har tejpats upp ett stort spännpapper på golvet och sprutat ut de tre färgerna plus vitt i en röra på pappret.

Första utmaningen kan vara att deltagarna får måla något tillsammans snabbt under tystnad med olika redskap och färgen som är på pappret.

Den stora bilden sätts därefter upp på väggen så deltagarna kan stå och måla resten av dagen.

Pedagogen skapar sedan nya utmaningar successivt. Deltagarna bestämmer själva hur de löser utmaningarna och hur länge de vill arbeta. De väljer också själva vilka material och tekniker de vill använda. Nu är samtalet och bildskapandet igång.

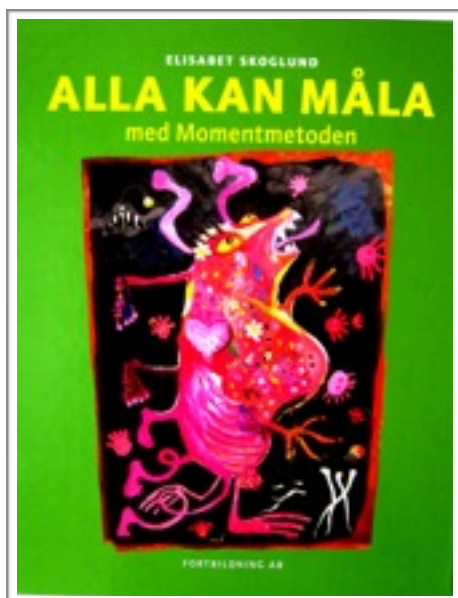
DOKUMENTATION

Dokumentationen är viktig i Momentmetoden. Deltagarna uppmuntras att dokumentera sin bildprocess. Vi använder iPads, digitalkameror och tecknade/skrivna anteckningar. Ibland upptäcker man att bilden var bättre i ett tidigare moment, då skapar man tillbaks den. Dokumentationerna används för att minnas hur bilden växte fram. Ibland skapas sagor utifrån dokumentationerna.

AVSLUTNINGSVIS

Vi tolkar och analyserar inte bilderna som gjorts eftersom processen är viktigare än resultatet. Men vi tittar på dem tillsammans och om den/de som gjort bilden vill så berättar man hur bilden/berättelsen växt fram. Ibland berättas även sagan som skapats.

Det märkliga är att man oftare blir nöjd med resultatet när man inte tänkt på det innan eller under bildarbetet. När deltagarna uppfylls av bildskapandet och blir stolta över sina bilder har jag lyckats som pedagog.

Att arbeta med Momentmetoden är en spännande resa både för pedagogen och för deltagarna. Varken pedagogen eller de som gör bilden har från början en aning om vad som ska skapas och alla blir överraskade när det är klart.

Jag har skrivit en bok om Momentmetoden och berättar om den på föreläsningar. På studiedagar får du även prova den. Boken kostar 210:- Kartonger med 20 böcker kostar 1500:- 6% moms och eventuell frakt tillkommer. Boken beställs genom att du skickar ett mejl med fakturaadress (helst mejladress), leveransadress, ditt telefonnummer och namn till: [bildra\(at\)tele2.se](mailto:bildra(at)tele2.se)

Elisabet Skoglund

Hemsida: www.elisabet-skoglund.se

Facebooksida fylld av tips: Elisabet Skoglunds Pedagogik-sida

